

Universitatea Babeș–Bolyai, Cluj–Napoca
Facultatea de Istorie și Filosofie
Anul universitar: 2008-2009
Semestrul: I

I. Informații generale despre curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Titlul disciplinei: Introducere în istoria modernă universală
Codul: HIR2112
Numărul de credite: 7
Locul de desfășurare: Amfiteatrul Facultății de Chimie
Programarea în orar a activităților: marți, orele 14-17

II. Informații despre titularul de curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Nume, titlul științific: prof. univ. dr. Sorin Mitu
Informații de contact (adresă e-mail, eventual nr. de telefon): sorinmitu@yahoo.com
Ore de audiență: marți, orele 17-19 (în urma unei programări prealabile prin e-mail, la adresa: sorinmitu@yahoo.com)

III. Descrierea disciplinei:

[Obiectivele cursului/disciplinei, conținutul acestuia, competențele dobândite prin absolvirea disciplinei, metodele utilizate în cazul predării, al seminarului sau al lucrărilor practice – **10-20 de rînduri**].

Conținutul cursului: noțiuni introductive de istorie politică a Europei, Americii de Nord, Asiei și lumii arabe, în perioada 1600-1918, la curs; noțiuni de istorie socială și culturală, istoria ideilor și a mentalităților, în Europa modernă (secolele XVII-XIX).

Obiective și competențe: însușirea informației elementare cu privire la istoria universală în perioada 1600-1918; cunoașterea bibliografiei de bază referitoare la acest subiect, a izvoarelor și a instrumentelor de lucru aferente (sinteze, lexicoane, monografii, lucrări de specialitate, culegeri de texte, atlase); formarea de abilități de comunicare, scrisă și orală, prin elaborarea și susținerea unor lucrări scrise și referate pe teme de istorie modernă universală.

Metode utilizate la curs și seminar: prelegere; prezentare de referate, discuții și intervenții la seminar.

IV. Bibliografia obligatorie:

[Datele complete de identificare a lucrărilor fundamentale utilizate în cadrul disciplinei, precizarea locului unde acestea se pot accesa (inclusiv resursele accesibile prin Internet) – **max. 10 titluri**].

1. Sorin Mitu, *Introducere în istoria Europei moderne (secolele XVII, XVIII, XIX)*, Cluj, Presa Universitară Clujeană, 2000.
2. idem, *Istoria Asiei moderne*, Buc., Corint, 2003.
3. Fernand Braudel, *Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1984.
4. idem, *Jocurile schimbului*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1985.
5. idem, *Timpul lumii*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1989.
6. Alexis de Tocqueville, *Despre democrație în America*, vol. I-II, Buc., Humanitas, 1995
7. François Furet, *Reflecții asupra Revoluției Franceze*, Buc., Humanitas, 1992.
8. Philippe Ariès, Georges Duby (coord.), *Istoria vieții private*, Buc., Meridiane, 1995-1997, vol. V-VI: *De la Renaștere la Epoca Luminilor*; vol. VII-VIII: *De la Revoluția franceză la primul război mondial*.
9. Vyvyan Brendon, *Primul Război Mondial. 1914-1918*, Buc., ALL, 2003.
10. René Rémond, *Istoria Statelor Unite ale Americii*, Buc., Corint, 1999.
(pot fi consultate la BCU Cluj și în alte biblioteci publice)

V. Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei:

[După caz: calculator, instrumente de specialitate sau de laborator, echipament special, diverse materiale etc. – cu precizarea dacă acestea sunt sau nu sunt asigurate de facultate – **opțional**].

Hărți istorice – din colecțiile facultății.

VI. Planificarea /Calendarul întâlnirilor și a verificărilor/examinărilor intermediare:

- [Precizarea tematicilor abordate în cadrul fiecărei întâlniri în parte, cu precizarea datei la care acestea sunt sunt planificate]

1. Periodizarea, bibliografia și izvoarele epocii moderne – 3 octombrie
2. Specificul epocii moderne – 10 octombrie
3. Coloniile engleze din America de Nord – 17 octombrie
4. Războiul de Independență al coloniilor engleze din America de Nord – 24 octombrie
5. Statele Unite în prima jumătate a secolului al XIX-lea – 31 octombrie
6. Statele Unite de la Războiul de Secesiune la 1918 – 7 noiembrie
7. Lumea arabă: generalități – 14 noiembrie
8. Lumea arabă și cucerirea otomană – 21 noiembrie
9. Examen parțial: Europa: 1600-1815 (Sorin Mitu, *Introducere în istoria Europei moderne*, cap. 1-12); Coloniile engleze din America de Nord și Statele Unite ale Americii până la 1918 (prelegerile de la curs despre America de Nord) – 28 noiembrie
10. Marocul în epoca modernă – 5 decembrie
11. Irakul în epoca modernă – 12 decembrie
12. Egiptul în secolele XVI-XVIII – 19 decembrie
13. Egiptul în secolul al XIX-lea – 9 ianuarie

14. Examen parțial din tematica de seminar – 16 ianuarie
15. Examen în sesiune, conform planificării anunțate de facultate: Europa: 1815-1918 (Sorin Mitu, *Introducere în istoria Europei moderne*, cap. 13-24); Asia în epoca modernă (Sorin Mitu, *Istoria Asiei moderne*, pp. 34-156); prelegerile de la curs despre lumea arabă

VII. Modul de evaluare:

[Componentele de activitate a studenților care vor fi evaluate (verificări pe parcurs, lucrări de semestru, proiecte de cercetare, participare activă etc.), ponderea acestor componente în nota finală, modalitatea de desfășurare a examenelor/verificărilor, criteriile de evaluare].

- frecventarea seminarului – notă pentru activitatea globală la seminar (frecvență, prezentare de referate, intervenții la discuții); ponderea notei: 16,66 % din nota finală
- test scris (examen parțial), din tematica de curs, în săptămâna 9; ponderea notei: 16,66 % din nota finală
- test scris din tematica seminarului, în săptămâna 14; ponderea notei: 16,66 % din nota finală
- examen scris, din tematica de curs și bibliografia obligatorie, în sesiune; ponderea notei: 50 % din nota finală

VIII. Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

[Prezența la ore (după caz), condiții de prezentare la examen, consecințele plagiatului la lucrările elaborate, consecințele cazurilor de fraudă la examen].

Prezența la curs: facultativă; frecvența la seminar: obligatorie. Toate examenele anunțate sunt obligatorii. Plagiatul referatelor și fraudă la examene se soldează cu pierderea examenului în sesiunea respectivă.

IX. Bibliografia opțională:

[Datele complete de identificare a lucrărilor adiționale recomandate în cadrul disciplinei]

Bibliografie selectivă pentru disciplina *Istorie modernă universală*:

Îndrumări pentru lectură:

- **** = Cărți excepționale: este jenant să treci prin facultate fără să le citești!
 - *** = Cărți excelente: merită să le citești cu prioritate!
 - ** = Cărți utile: deși sunt mai vechi, mai sumare sau mai puțin atractive, pot fi folosite pentru pregătirea unui referat, ca și pentru completarea cunoștințelor la examen!
 - * = Cărți "no comment": merită să le citești doar dacă nu ai altceva mai bun la îndemână, pe tema respectivă!
- ✓ Cea mai bună colecție de istorie modernă și contemporană universală, pentru uzul studenților: seria *Acces la istorie*, publicată de Editura ALL, (conține și îndrumări pentru studiu, schițe recapitulative, bibliografie)
 - ✓ Alte colecții de specialitate:
 - *Microsinteze. Istorie universală*, Editura Corint, București
 - *Historia*, Editura Polirom, Iași
 - *Construcția Europei*, Editura Polirom, Iași
 - *Istoria ideilor*, Editura Humanitas, București
 - ✓ *Cursuri tipărite*: Sorin Mitu, *Introducere în istoria Europei moderne (secolele XVII, XVIII, XIX)*, Cluj, Presa Universitară Clujeană, 2000

idem, *Istoria Asiei moderne*, Buc., Corint, 2003, p. 34-156.

1. Lucrări generale, sinteze, istoria civilizațiilor, relații internaționale:

- *** Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), *Istoria Europei*, Buc., Humanitas, 1997, p. 212-371
- *** Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*, Iași, Institutul European, 1998 (ed. a II-a), vol. III, p. 169-402; vol. IV
- *** Jean-Michel Gaillard, Anthony Rowley, *Istoria continentului european. De la 1850 până la sfârșitul secolului al XX-lea*, Buc., Ed. Cartier, 2001, p. 11-295
- *** Theodor Schieder (hg.), *Handbuch der europäischen Geschichte*, Stuttgart, 1973
- ** François Lebrun, *L'Europe et le monde. XVIe, XVIIe, XVIIIe siècle*, ed. a III-a, Paris, Armand Colin, 1990
- *** Eric J. Hobsbawm, *Era Revoluției. 1789-1848*, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002
- *** idem, *Era Capitalului. 1848-1875*, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002
- *** idem, *Era Imperiului. 1875-1914*, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002
- ** Charles Tilly, *Revoluțiile europene (1492-1992)*, Iași, Polirom, 2002
- ** Roland Mousnier, *Monarhia absolută în Europa din secolul al V-lea până în zilele noastre*, Buc., Corint, 2000
- ** Fernand Braudel, *Gramatica civilizațiilor*, I-II, Buc., Meridiane, 1994
- *** Robert Mandrou, *L'Europe "absolutiste". Raison et raison d'État (1649-1775)*, Paris, Fayard, 1977
- *** Pierre Chaunu, *Civilizația Europei clasice*, I-III, Buc., Meridiane, 1989
- *** idem, *Civilizația Europei în Secolul Luminilor*, I-II, Buc., Meridiane, 1986
- *** Ulrich Im Hof, *Europa Luminilor*, Iași, Polirom, 2003
- ** Walter Oppenheim, *Europa și despoții luminați*, Buc., ALL, 1998 (colecția "Acces la istorie")
- ** René Pomeau, *L'Europe des Lumières. Cosmopolitisme et unité européenne au XVIIIe siècle*, Paris, Stock, 1966
- ** Pierre Renouvin, *Primul Război Mondial*, Buc., Corint, 2001
- ** Vyvyan Brendon, *Primul Război Mondial. 1914-1918*, Buc., BIC ALL, 2003 (colecția "Acces la istorie")
- ** Pierre Milza, Serge Berstein (sub red.), *Istoria secolului XX*, Buc., ALL, 1998, vol. I, p. 5-114
- *** Henry Kissinger, *Diplomația*, ed. a II-a, Buc., BIC ALL, 2002, p. 15-212
- *** René Rémond, *Introduction à l'histoire de notre temps*, Paris, Éditions du Seuil, 1974, vol. I: *L'Ancien Régime et la Révolution. 1750-1815*; vol. II: *Le XIXe siècle. 1815-1914*
- ** Jean-Baptiste Duroselle, *L'Europe de 1815 à nos jours. Vie politique et relations internationales*, Paris, PUF, 1964

2. State, națiuni, regiuni:

- ✓ Marea Britanie și Franța
- *** George M. Trevelyan, *Istoria ilustrată a Angliei*, Buc., Ed. Științifică, 1975, p. 432-820
- ** Angela Anderson, *Războaiele civile. 1640-1649*, Buc., ALL, 2002 (colecția "Acces la istorie")
- ** Frank McDonough, *Imperiul Britanic. 1815-1914*, Buc., ALL, 1998 (colecția "Acces la istorie")
- ** Hugh Clout, *Istoria Londrei*, Buc., Corint, 2002
- ** Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), *Istoria Franței*, Iași, Institutul European, 2001, p. 197-338
- ** Richard Wilkinson, *Franța și cardinalii. 1610-1661*, Buc., ALL, 1999 (colecția "Acces la istorie")
- ** idem, *Ludovic al XIV-lea, Franța și Europa. 1661-1715*, Buc., ALL, 1999 (colecția "Acces la istorie")
- ** Philippe Séguin, *Ludovic Napoleon cel Mare*, Buc., Ed. Fundației Culturale Române, 1994
- ** Yvan Combeau, *Istoria Parisului*, Buc., Corint, 2002
- ✓ Imperiul Habsburgic și spațiul german
- *** Jacques Le Rider, *Mitteuropa*, Iași, Polirom, 1997
- *** Jean Bérenger, *Istoria Imperiului Habsburgilor. 1273-1918*, Buc., Teora, 2000, p. 197-549
- ** idem, *Istoria Austriei*, Buc., Corint, 1999
- *** Erich Zöllner, *Istoria Austriei*, vol. I-II, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997, p. 251-607
- *** A.J.P. Taylor, *Monarhia Habsburgică. 1809-1918. O istorie a Imperiului Austriac și a Austro-Ungariei*, Buc., ALL, 2000
- ** Nick Pelling, *Imperiul Habsburgic. 1815-1918*, Buc., ALL, 2002 (colecția "Acces la istorie")
- *** Brigitte Hamann, *Viena lui Hitler. Anii de ucenicie ai unui dictator*, Buc., Editura Vivaldi, 2000
- ** Jacques Droz, *Istoria Germaniei*, Buc., Corint, 2000, p. 5-78
- ** Walter Oppenheim, *Habsburgii și Hohenzollernii. 1713-1786*, Buc., ALL, 1995 (colecția "Acces la istorie")
- ** Andrina Stiles, *Unificarea Germaniei. 1815-1890*, Buc., ALL, 1998 (colecția "Acces la istorie")
- ** Geoff Layton, *De la Bismarck la Hitler: Germania, 1890-1933*, Buc., ALL, 2002 (colecția "Acces la istorie"), p. 1-106
- ** Cyril Buffet, *Istoria Berlinului*, Buc., Corint, 2002
- ** William Manchester, *Armele lui Krupp*, Buc., Ed. Politică, 1973, p. 66-391 [istoria Germaniei]
- ✓ Alte țări din Europa Occidentală, Scandinavă și Mediteraneană
- ** Martyn Rady, *De la revoltă la independență. Țările de Jos, 1550-1650*, Buc., ALL, 2001 (colecția "Acces la istorie")
- ** Jean-Jacques Bouquet, *Istoria Elveției*, Buc., Corint, 2001, p. 60-153
- ** Ion Hurdubețiu, *Istoria Suediei*, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1985, p. 82-285
- ** Andrina Stiles, *Suedia și zona baltică. 1523-1721*, Buc., ALL, 2001 (colecția "Acces la istorie")
- ** Giuliano Procacci, *Istoria italienilor*, Buc., Ed. Politică, 1975, p. 209-439
- ** Andrina Stiles, *Unificarea Italiei. 1815-1870*, Buc., ALL, 1995 (colecția "Acces la istorie")
- ** Mark Robson, *Italia: liberalism și fascism. 1870-1945*, Buc., ALL, 1997, p. 15-47 (colecția "Acces la istorie")
- ** Francesco Traniello, Gianni Sofri, *Il Risorgimento. Scurtă istorie*, Cluj, Dacia, 2002

- ** Christian Bec, *Istoria Veneției*, Buc., Corint, 1999
- ** Pierre Vilar, *Istoria Spaniei*, Buc., Corint, 2000, p. 33-101
- ** Jill Kilsby, *Spania: mărire și decădere, 1474-1643*, Buc., ALL, 1998 (colecția “Acces la istorie”)
- ** A.H. de Oliveira Marques, *Istoria Portugaliei*, Buc., 1996
- ✓ **Europa Răsăriteană, Peninsula Balcanică și Imperiul Otoman**
- ** Piotr S. Wandycz, *Prețul libertății. O istorie a Europei Central-Răsăritene din Evul Mediu până în prezent*, Buc., ALL, 1998
- ** Philip Longworth, *Crearea Europei de Est*, Buc., Ed. “Curtea Veche”, 2002, p. 120-216
- * Nicolae Ciachir, *Istoria modernă a Poloniei (1795-1918)*, Buc., Universitatea din București, 1987
- *** Paul Lendvai, *Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri*, Buc., Humanitas, 2001, p. 116-383
- ** András Gergely, *Istoria Ungariei*, Buc.–Cluj, Kriterion, 2000, p. 35-100
- * János Szavai, *Ungaria*, Buc., Corint, 2002, p. 18-39, 72-105
- ** Robert Mantran (coord.), *Istoria Imperiului Otoman*, Buc., BIC ALL, 2001
- ** Andrina Stiles, *Imperiul Otoman, 1450-1700*, Buc., ALL, 1998 (colecția “Acces la istorie”)
- ** Andrina Stiles, *Rusia, Polonia și Imperiul Otoman, 1725-1800*, Buc., ALL, 2001 (colecția “Acces la istorie”)
- ** Francis Dvornik, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, Buc., ALL, 2001, p. 250-493
- *** Stevan K. Pavlowitch, *Istoria Balcanilor. 1804-1945*, Iași, Polirom, 2002
- ** Barbara Jelavich, *Istoria Balcanilor*, I-II, Iași, Institutul European, 2000
- ** Charles & Barbara Jelavich, *Formarea statelor naționale balcanice. 1804-1920*, Cluj, Dacia, 1999
- *** Ivan Iliev, *Are dreptate sau nu, e patria mea. Propaganda în politica externă a țărilor balcanice (1821-1923)*, Buc., Ed. “Curtea Veche”, 2002
- * Veselin Trajkov, *Curenți ideologice și programe din mișcările de eliberare națională din Balcani până în anul 1878*, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1986
- * Nicolae Ciachir, *Istoria modernă a Serbiei*, Buc., Centrul de multiplicare al Universității, 1974
- * Gheorghe Zbucea, *Istoria Iugoslaviei*, Buc., Corint, 2001, p. 8-38
- ** Plamen Plavov, Iordan Ianev, Daniel Cain, *Istoria Bulgariei*, Buc., Corint, 2002, p. 71-135
- * Constantin Velichi, *Curs de istoria modernă a Bulgariei*, Buc., Centrul de multiplicare al Universității, 1974
- * Kōpi Kyçyku, *Istoria Albaniei*, Buc., Corint, 2002
- ✓ **Rusia**
- *** Richard Pipes, *Scurtă istorie a revoluției ruse*, Buc., Humanitas, 1998
- *** Geoffrey Hosking, *Rusia. Popor și imperiu 1552-1917*, Iași, Polirom, 2001
- ** Russell Sherman, *Rusia, 1815-1881*, Buc., BIC ALL, 2001 (colecția “Acces la istorie”)
- ** Michael Lynch, *Reacțiune și revoluție: Rusia 1881-1924*, Buc., ALL, 2000 (colecția “Acces la istorie”)
- ** Martyn Rady, *Țării, Rusia, Polonia și Ucraina*, Buc., ALL, 2002 (colecția “Acces la istorie”)
- ** Hélène Carrère d'Encausse, *Blestemul rușilor. Eseu despre asasinatul politic*, Iași, Polirom, 2000, p. 5-201
- ** Henri Troyat, *Viața de fecare zi din Rusia ultimului țar*, Buc., Humanitas, 1993
- ** Marchizul de Custine, *Scrisori din Rusia. Rusia în 1839*, Buc., Humanitas, 1993
- ✓ **Statele Unite ale Americii și Canada**
- **** Alexis de Tocqueville, *Despre democrație în America*, I-II, Buc., Humanitas, 1995
- ** George Brown Tindall, David E. Shi, *America: o istorie narativă*, vol. I-III, Buc., Ed. Enciclopedică, 1996
- ** *Scurtă istorie a Statelor Unite ale Americii*, ed. a II-a, Buc., Silex, 1995
- ** Allan Nevins, Henry Steele Commager, *Istoria Statelor Unite*, Buc., 1946
- ** René Rémond, *Istoria Statelor Unite ale Americii*, Buc., Corint, 1999, p. 5-108
- * Leon Lemonnier, *Războiul de Secesiune*, Buc., Ed. Universul, 1947
- ** Alan Farmer, *Războiul civil american. 1861-1865*, Buc., BIC ALL, 2004 (colecția “Acces la istorie”)
- ** Corneliu Nicolescu, *America: de la descoperire la Războiul de Secesiune*, Cluj, Dacia, 1998
- ** Henry Steele Commager, *Spiritul american*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1998
- ** Paul-André Linteau, *Istoria Canadei*, Buc., Corint, 2000
- ✓ **Asia, America Latină, Africa**
- ** Jean Chesneaux, *L'Asie Orientale aux XIXe et XXe siècles. Chine – Japon – Inde – Sud-Est asiatique*, Paris, PUF, 1966
- ** Vasile Cristian, *Istoria Asiei*, București, Corint, 2002
- ** idem, *Asia și America în sec. XVI-XVIII*, Iași, Ed. Universității “Al.I. Cuza”, 1993
- ** Jacques Gernet, *Lumea chineză*, Buc., Meridiane, 1985, vol. II, p. 99-361
- ** Bai Shouyi (coord.), *Scurt tratat de istoria Chinei*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997
- ** C. P. Fitzgerald, *Istoria culturală a Chinei*, Buc., Humanitas, 1998
- ** Anne Cheng, *Istoria gândirii chineze*, Iași, Polirom, 2001
- ** Kenneth G. Henshall, *O istorie a Japoniei. De la epoca de piatră la superputere*, Buc., Artemis, 2002
- ** Florin Vasiliu, *Japonia. Pagini de istorie, civilizație, cultură*, Buc., Corint, 2001
- * Constantin Bușe, Zorin Zamfir, *Japonia: un secol de istorie*, Buc., Humanitas, 1990
- ** Constantin Vlad, *Japonia: introducere în istorie, cultură și civilizație*, Buc., Fundația România de Măine, 1998
- ** Mihai Martiș, *De la Bhārata la Gandhi. Civilizație, istorie și cultură indiană*, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1987
- * Eduardo Galeano, *Memoria focului*, Buc., Ed. Politică, 1988, p. 139-488
- * Constantin Bușe, *De la Bolívar la Cardenas*, Buc., Ed. Științifică, 1984

- * Viorel Sârbu, *Revoluția hispano-americană*, Buc., Ed. Științifică, 1970
- ** Hernâni Donato, *Scurtă istorie a Braziliei. 1500-1996*, Buc., Univers, 2000, p. 13-98
- ** Robert Cornevin, Marianne Cornevin, *Histoire de l'Afrique des origines à nos jours*, Paris, Payot, 1966, p. 191-333
- ** E. Jefferson Murphy, *Istoria civilizației africane*, vol. I-II, Buc., Minerva, 1981 (în special vol. II, p. 83-313)
- * Louis C. D. Joos, *Scurtă istorie a Africii Negre*, Buc., Ed. Politică, 1966, p. 56-433
- ✓ **Geografii simbolice, reprezentări ale Celuilalt**
- *** Larry Wolff, *Inventarea Europei de Est. Harta civilizației în Epoca Luminilor*, Buc., Humanitas, 2000
- *** Maria Todorova, *Balkanii și balcanismul*, Buc., Humanitas, 2000
- *** Edward W. Said, *Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient*, Timișoara, Amarcord, 2001
- ** Simona Corlan-Ioan, *Inventarea Africii Negre. Călătorii în imaginarul european al secolului al XIX-lea*, Cluj, Dacia, 2001
- *** Vesna Goldsworthy, *Inventarea Ruritaniei, Imperialismul imaginației*, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002

3. Revoluția Franceză și perioada napoleoniană:

- *** Alexis de Tocqueville, *Vechiul Regim și Revoluția*, Buc., Nemira, 2000
- *** Edmund Burke, *Reflecții asupra Revoluției din Franța*, Buc., Nemira, 2000
- **** François Furet, *Reflecții asupra Revoluției Franceze*, Buc., Humanitas, 1992
- ** idem, *Revoluția în dezbatere*, Iași, Polirom, 2000
- ** Gheorghe Gorun (ed.), *Reformă versus revoluție în epoca preindustrială. Dezbateri istoriografice europene*, Oradea, Ed. Logos '94, 2002
- ** Duncan Townson, *Franța în revoluție*, Buc., ALL, 2000 (colecția "Acces la istorie")
- *** Bronislaw Baczko, *Ieșirea din Teroare. Termidor și Revoluția*, Buc., Humanitas, 1993
- ** Jacques Godechot, *Les révolutions*, Paris, PUF, 1970
- ** Robert R. Palmer, *The Age of the Democratic Revolution. A Political History of Europe and America 1760-1800*, Princeton, 1959
- ** Jean Tulard, *Napoleon*, Buc., Compania, 2000
- ** Andrina Stiles, *Napoleon, Franța și Europa*, Buc., ALL, 1995 (colecția "Acces la istorie")
- ** André Castelot, *Napoleon Bonaparte*, I-II, Buc., 1970
- ** Pieter Geyl, *Napoleon pro și contra*, Buc., 1969

4. Istorie economică:

- **** Fernand Braudel, *Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul*, I-II, Buc., Meridiane, 1984
- **** idem, *Jocurile schimbului*, I-II, Buc., Meridiane, 1985
- **** idem, *Timpul lumii*, I-II, Buc., Meridiane, 1989
- *** idem, *Dinamica capitalismului*, Buc., Corint, 2002
- *** Eric R. Wolf, *Europa și populațiile fără istorie*, Chișinău, Ed. Arc, 2001
- *** Immanuel Wallerstein, *Sistemul mondial modern: mercantilism și consolidarea economiei mondiale europene (1600-1750)*, I-IV, Buc., Meridiane, 1993
- ** Michel Beaud, *Istoria capitalismului. De la 1500 până în 2000*, Buc.-Chișinău, Cartier, 2001, p. 1-195
- *** Robert L. Heilbroner, *Filozofii lucrurilor pământești. Viețile, epocile și ideile marilor economiști*, Buc., Humanitas, 1994

5. Istorie intelectuală, istoria ideilor politice

- ✓ **Istoria ideilor, istorie intelectuală și culturală**
- *** Michel Foucault, *Cuvintele și lucrurile. O arheologie a științelor umane*, Buc., Univers, 1996
- **** idem, *Istoria nebuniei în epoca clasică*, Buc., Humanitas, 1996
- **** idem, *A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii*, Buc., Humanitas, 1997
- *** idem, *Nașterea clinicii*, Buc., Ed. Științifică, 1998
- *** idem, *Arheologia cunoașterii*, Buc., Univers, 1999
- *** idem, *"Trebuie să apărăm societatea". Cursuri rostite la Collège de France (1975-1976)*, Buc., Univers, 2000
- ** Alexandre Koyré, *De la lumea închisă la universul infinit*, Buc., Humanitas, 1997
- ** Amos Funkenstein, *Teologie și imaginația științifică. Din Evul Mediu până în secolul al XVII-lea*, Buc., Humanitas, 1998
- ** Roger Chartier, *Lecturi și cititori în Franța Vechiului Regim*, Buc., Meridiane, 1997
- ** Paul Hazard, *Criza conștiinței europene*, Buc., Univers, 1972
- ** idem, *Gândirea europeană în secolul al XVIII-lea*, Buc., Univers, 1981
- ** Jean Starobinski, *1789. Emblemele rațiunii*, Buc., Meridiane, 1990
- ** Lewis Perry, *Viața intelectuală în America. O istorie*, Cluj, Dacia, 1995, p. 19-259
- *** Alain Besançon, *Originile intelectuale ale leninismului*, Buc., Humanitas, 1993 [istoria intelectuală a Rusiei]
- ✓ **Istoria gândirii politice: bibliografie**
- *** Terence Ball, Richard Dagger, *Ideologii politice și idealul democratic*, Iași, Polirom, 2000
- ** Évelyne Pisier (coord.), *Istoria ideilor politice*, Timișoara, Amarcord, 2000
- ** Jean Touchard, *Histoire des idées politiques*, I-II, Paris, 1967
- ** G. Mosca, G. Bouthoul, *Histoire des idées politiques*, Paris, 1966
- *** Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului: zece lecții*, Buc., Humanitas, 1992 (2003)
- ** Raymond Trousson, *Istoria gândirii libere. De la origini până în 1789*, Iași, Polirom, 1997, p. 101-222

- ** Franco Venturi, *L'Europe des lumières. Recherches sur le XVIIIe siècle*, Paris, 1971
- ✓ **Istoria gândirii politice: instrumente de lucru și texte**
- *** David Miller (coord.), *Enciclopedia Blackwell a gândirii politice*, Buc., Humanitas, 2000
- *** Adrian-Paul Iliescu, Emanuel-Mihail Socaciu (coord.), *Fundamentele gândirii politice moderne. Antologie comentată*, Iași, Polirom, 1999, p. 9-286
- ** *Limitele puterii*, antologie editată de Adrian-Paul Iliescu, Mihail-Radu Solcan, Buc., ALL, 1994, p. 15-129
- ** John Locke, *Al doilea tratat despre cărmuire. Scrisoare despre toleranță*, Buc., Nemira, 1999
- ** Benjamin Constant, *Despre libertate la antici și la moderni*, Iași, Institutul European, 1996
- *** John Stuart Mill, *Despre libertate*, Buc., Humanitas, 1994
- ** Lord Acton, *Despre libertate*, Iași, Institutul European, 2000
- ✓ **Cultura vieneză la 1900**
- *** Jacques Le Rider, *Modernitatea vieneză și crizele identității*, Iași, Ed. Universității "Al. I. Cuza", 1995
- *** Carl E. Schorske, *Viena fin-de-siècle. Politică și cultură*, Iași, Polirom, 1998
- ** Michael Pollak, *Viena 1900. O identitate rănită*, Iași, Polirom, 1998
- *** Allan Janik, Stephen Toulmin, *Viena lui Wittgenstein*, Buc., Humanitas, 1998
- *** William M. Johnston, *Spiritul Vienei. O istorie intelectuală și socială. 1848-1938*, Iași, Polirom, 2000

6. Istoria naționalismului:

- *** Lucian Boia, *Două secole de mitologie națională*, Buc., Humanitas, 1999
- *** Urs Altermatt, *Previiziunile de la Sarajevo. Etnonaționalismul în Europa*, Iași, Polirom, 2000
- *** Eric J. Hobsbawm, *Națiuni și naționalism din 1780 până în prezent. Program, mit, realitate*, Chișinău, Arc, 1997
- *** Ernest Gellner, *Națiuni și naționalism*, Buc., Antet, CEU, 1997
- *** idem, *Naționalismul*, Buc., Ed. Librom Antet, 2001
- *** Anne-Marie Thiesse, *Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX*, Iași, Polirom, 2000
- *** Benedict Anderson, *Comunități imaginate*, Buc., Interval, 2001
- *** Anthony D. Smith, *Naționalism și Modernism. Un studiu critic al teoriilor recente cu privire la națiune și naționalism*, Chișinău, Epigraf, 2002
- ** Hagen Schulze, *Stat și națiune în istoria europeană*, Iași, Polirom, 2003
- ** Guy Hermet, *Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa*, Iași, Institutul European, 1997
- ** Serge Cordellier, Élisabeth Poisson (coord.), *Națiuni și naționalisme*, Buc., Corint, 2002
- *** Tzvetan Todorov, *Noi și ceilalți. Despre diversitate*, Iași, Institutul European, 1999
- ** Alain Finkielkraut, *Înfrângerea gândirii*, Buc., Humanitas, 1992, p. 11-42
- ** Maurizio Viroli, *Din dragoste de patrie. Eseu despre patriotism și naționalism*, Buc., Humanitas, 2002
- ** Andrei Roth, *Naționalism sau democratism?*, Ed. Pro Europa, Târgu Mureș, 1999
- ** revista "Polis", nr. 2/1994 (număr tematic: *Naționalismul: trecut, prezent și viitor*)

7. Istoria mentalităților și a vieții private, istorie socială:

- *** Philippe Ariès, Georges Duby (coord.), *Istoria vieții private*, Buc., Meridiane, 1995-1997, vol. V-VI: *De la Renaștere la Epoca Luminilor*; vol. VII-VIII: *De la Revoluția franceză la primul război mondial*
- *** Norbert Elias, *Procesul civilizării. Cercetări sociogenetice și psihogenetice*, I-II, Iași, Polirom, 2002
- *** Robert Darnton, *Marele masacru al pisicii și alte episoade din istoria culturală a Franței*, Iași, Polirom, 2000
- *** Rosario Villari (coord.), *Omul baroc*, Iași, Polirom, 2000
- *** Michele Vovelle (coord.), *Omul Luminilor*, Iași, Polirom, 2000
- *** François Furet (coord.), *Omul romantic*, Iași, Polirom, 2000
- *** Ute Frevert, Heinz-Gerhard Haupt, *Omul secolului al XIX-lea*, Iași, Polirom, 2002
- ** Werner Rösener, *Țăranii în istoria Europei*, Iași, Polirom, 2003, p. 98-210
- *** Philippe Ariès, *Omul în fața morții*, I-II, Buc., Meridiane, 1996
- *** Georges Minois, *Istoria sinuciderii. Societatea occidentală în fața morții voluntare*, Buc., Humanitas, 2002
- ** Robert Muchembled (coord.), *Magia și vrăjitoria în Europa din Evul Mediu până astăzi*, Buc., Humanitas, 1997
- ** Massimo Livi Bacci, *Populația în istoria Europei*, Iași, Polirom, 2003
- ** Jack Goody, *Familia europeană. O încercare de antropologie istorică*, Iași, Polirom, 2003, p. 87-174
- ** Gisela Bock, *Femeia în istoria Europei. Din Evul Mediu până în zilele noastre*, Iași, Polirom, 2002, p. 7-221
- ** Leonardo Benevolo, *Orașul în istoria Europei*, Iași, Polirom, 2003, p. 108-197
- ** Massimo Montanari, *Foamea și abundența. O istorie a alimentației în Europa*, Iași, Polirom, 2003, p. 98-165
- *** Michel Foucault, *Istoria sexualității*, Timișoara, Editura de Vest, 1995, p. 5-121
- *** Thomas Laqueur, *Corpul și sexul de la greci la Freud*, Buc., Humanitas, 1998
- ** Georges Vigarello, *Istoria violului. Secolele XVI-XX*, Timișoara, Amarcord, 1998, p. 5-284
- *** Philippe Ariès et alii, cu o introducere de Georges Duby, *Amor și sexualitate în Occident*, Buc., Ed. Artemis, 1994

8. Culegeri de texte, atlase, instrumente de lucru:

- ** Bogdan Murgescu (coord.), *Istoria lumii în texte. De la începuturi până în zilele noastre*, Buc., Teora, 1999, p. 153-264
- ** Camil Mureșanu (coord.), *Culegere de texte pentru istoria universală. Epoca modernă*, vol. I-II, Buc., Ed. Didactică și Pedagogică, 1973-1975

- ** Eugeniu Certan (coord.), Valeria Cozma, Stelian Culea, *Istoria universală modernă (1640-1850). Crestomație*, Chișinău, Prut Internațional, 2000
- ** Louis Gothier, Albert Troux, *Recueils de textes d'histoire*, vol. III-IV, Paris-Liège, 1962, 1967
- ** Mircea Popa, Lucia Popa (ed.), *Primul Război Mondial. 1914-1918. Texte și documente*, Buc., Univ. București, 1981
- *** Jérôme Hélie, *Mic atlas istoric al Timpurilor moderne*, Iași, Polirom, 2001 [manual-sinteză, cu ilustrații și hărți, sec. XVI-XVIII]
- *** Marc Nouschi, *Mic atlas istoric al secolului XX*, Iași, Polirom, 2002 [manual-sinteză, cu ilustrații și hărți]
- ** Ștefan Pascu (coord.), *Atlas istoric*, Buc. Ed. Didactică și Pedagogică, 1971
- ** Vasile Pascu, *Atlas istoric didactic comentat și ilustrat*, ed. a II-a, Buc., Clio Nova, 1998
- ** Iancu Moțu, *Atlas istoric școlar*, Buc., Corint, 1998
- ** Marcel D. Popa, Horia C. Matei, *Mică enciclopedie de istorie universală*, Buc., Ed. Politică, 1988
- ** Horia C. Matei, *Statele lumii: mică enciclopedie de istorie*, Buc., Ed. Meronia, 1999
- ** Florența Sădeanu, *Dicționar de pronunțare. Nume proprii străine*, Buc., Ed. Enciclopedică Română, 1973

Cerințe în vederea examenului: studenții vor citi *cel puțin o lucrare* (la alegere) *din fiecare secțiune tematică*. La examen vor prezenta, în scris, lista celor (minimum) **șapte lucrări parcurse**, după care vor fi examinați din această bibliografie. În cazul în care nu găsesc cărțile de mai sus, studenții pot prezenta la examen și alte **lucrări de specialitate**, în afara celor cuprinse în listă, cu condiția ca ele să aparțină, din punct de vedere tematic, celor șapte domenii propuse.